

ÇEVRESEL ANA AKIMLAŞTIRMA POLİTİKA BELGESİ

**Adil Yargılanma Hakkına
Erişim Derneği**

Amaç

Bu belge, Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği'nin (AYHED) çevre alanında izlediği politikayı ortaya koymak ve AYHED çalışmalarında çevre anaakımlaştırma politikasının uygulanmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Bu belge, AYHED'in çevresel sürdürülebilirlik bağlamındaki çalışmalarını, konuya yaklaşımını tarif eder ve oluşturulan politika bağlamında AYED Yönetim Kurulu, geçici/sürekli çalışan, stajyer ve gönüllülerin sorumluluklarını kapsar.

Çevresel Ana Akımlaştırma

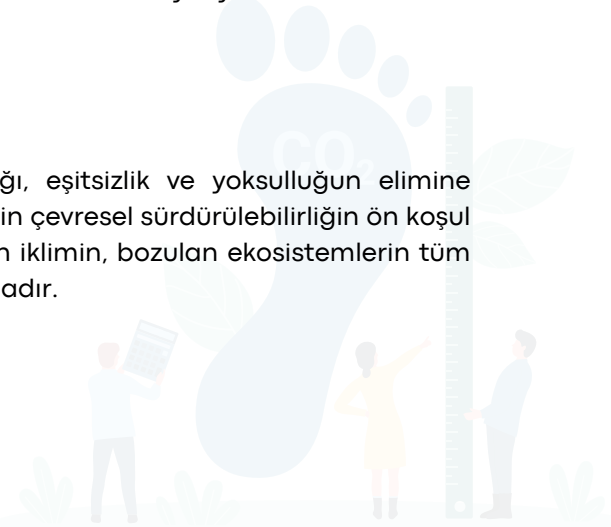
Çevresel ana akımlaştırma, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinde önemli bir araçtır. Uluslararası Çevre ve Kalkınma Enstitüsü (IIED), çevresel ana akımlaştırmayı, ulusal, yerel ve sektörel kalkınma politikaları, kuralları, planları, yatırımları ve eylemleri işleten kurumların kararlarında çevresel kaygıların bilinçli bir şekilde dikkate alınması olarak tanımlar. Bu tanım, çevresel kaygıların, kalkınma süreçlerinin her aşamasında ve her seviyesinde ele alınması gerektiğini vurgular. Kalkınma planlarının oluşturulmasından uygulamaya kadar olan süreçte, çevresel faktörlerin göz ardı edilmemesi, sürdürülebilir bir gelecek için kritik öneme sahiptir.

Çevresel ana akımlaştırmanın başarısı, bu süreçte yer alan çeşitli aktörlerin işbirliği ve uyum içinde çalışmasına bağlıdır. Bu aktörler arasında hükümet kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve yerel topluluklar bulunur. Her bir aktörün rolü, çevresel sürdürülebilirliği desteklemek adına önemlidir. Hükümetler politika ve düzenlemeler yoluyla çevresel öncelikleri belirlerken, sivil toplum kuruluşları bu politikaların etkin bir şekilde uygulanmasını izler ve destekler. Özel sektör ise çevre dostu uygulamaları benimseyerek sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunur. Bu çeşitlilik, çevresel ana akımlaştırmanın tanımlarının ve uygulama yöntemlerinin farklılaşmasına yol açar, ancak ortak hedef çevresel sürdürülebilirliği sağlamaktır.

Çevresel ana akımlaştırmanın en genel haliyle amacı, çevresel önceliklerin tüm planlama ve uygulama süreçlerine entegre edilmesidir. Bu, merkezi planlama süreçlerinin yanı sıra yerel düzeyde de çevresel sürdürülebilirliği teşvik eden yaklaşımların benimsenmesini gerektirir. Çevresel ana akımlaştırma, sadece çevre koruma değil, aynı zamanda sosyal ve ekonomik kalkınma hedeflerinin de uyum içinde gerçekleştirilmesini sağlar. Bu entegrasyon, doğal kaynakların korunması, iklim değişikliği ile mücadele ve biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilir yönetimi gibi alanlarda somut sonuçlar doğurabilir. Geleceğe yönelik olarak, çevresel ana akımlaştırmanın etkili bir şekilde uygulanması, hem mevcut hem de gelecek nesiller için sağlıklı ve yaşanabilir bir dünya yaratılmasına katkı sağlayacaktır.

AYHED'in Yaklaşımı

Sürdürülebilir ekonomik ve demokratik gelişmenin sağlandığı, eşitsizlik ve yoksulluğun elimine edildiği, insan ve çevre haklarının korunduğu küresel bir ideal için çevresel sürdürülebilirliğin ön koşul olduğunu kabul eder. Hızla tükenen doğal kaynakların, değişen iklimin, bozulan ekosistemlerin tüm insanlığı ilgilendiren başlıca sorunlardan biri olduğunun farkındadır.

Çevre Ana Akımlaştırma Politikası

Dernek bünyesinde gerçekleştirilecek her türlü değişikliğin çevresel sürdürülebilirliğe pozitif katkılarda bulunabileceğinin bilincindedir. Çevresel anaakımlaştırma politikasını, başta toplumsal cinsiyet olmak üzere diğer anaakımlaştırma politikaları ile birlikte uygular.

AYHED, adil yargılanma hakkının erişilebilirliğini artırmayı amaçlarken, çevresel sürdürülebilirlik ilkelerini de gözetir. Bu çerçevede, hukuk sisteminde adil yargılanma hakkını destekleyen her adımın, çevresel etkilerini de dikkate alır ve sürdürülebilir uygulamaları teşvik eder.

AYHED, çalışmalarına çevreyi entegre ederek, küresel ve ulusal çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda, AYHED çevresel anaakımlaştırma stratejik planını oluşturur ve bu planı kurumsal stratejik planın bir parçası haline getirir. Bu plan yönetim kurulu kararı olarak uygulanır ve etkileri takip edilir. Çalışanların çevresel sürdürülebilirlik konusunda farkındalığının artırılması için iç eğitimler düzenlenir, başka kurumların bu konudaki eğitimlerine katılmaları teşvik edilir. AYHED çevresel anaakımlaştırma politikası kapsamında tüm AYHED çalışanlarından aşağıdaki hususları dikkate alması ve sorumluluk alanındakileri hayata geçirmesi beklenir.

Çevresel Ofis Yönetimi

Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği (AYHED), çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmek ve çevreye duyarlı bir ofis yönetimi sağlamak için çeşitli stratejiler benimsemektedir. Ofis yönetiminde çevresel etkiyi minimize etmek amacıyla, enerji tasarrufu önlemleri alınmakta ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına öncelik verilmektedir. Örneğin, ofis alanlarında enerji verimli aydınlatma sistemleri kullanılarak enerji tüketimi azaltılmakta, gereksiz ışıklar ve cihazlar otomatik sensörler ile kontrol edilmekte ve çalışanların enerji tasarrufu konusunda bilinçlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, kağıt tüketimini azaltmak için dijital doküman yönetim sistemleri kullanılmakta ve çift taraflı baskı tercih edilerek kağıt israfının önüne geçilmektedir.

Atık yönetimi konusunda da hassasiyet gösteren AYHED, geri dönüşüm ve atık azaltma politikalarını aktif bir şekilde uygulamaktadır. Ofis içerisinde atık ayrıştırma kutuları bulundurulurken, geri dönüştürülebilir malzemelerin uygun şekilde ayrılması teşvik edilmektedir. Ayrıca, elektronik atıkların doğru şekilde bertaraf edilmesi için özel programlar düzenlenmekte ve kullanılmayan cihazların bağışlanarak yeniden değerlendirilmesi sağlanmaktadır. Çalışanların çevre dostu alışkanlıklar kazanması için düzenli eğitimler verilmekte ve çevresel sorumluluk bilinci aşılanmaktadır. Bu politikalar, AYHED'in çevresel sürdürülebilirliği destekleyen bir ofis kültürü oluşturmasına ve genel olarak çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmesine yardımcı olmaktadır.

Enerji Kullanımı

- Ofise alınacak tüm elektrikli aletlerin enerji tüketim seviyesinin yüksek enerji verimliliği sınıfında olması gerekmektedir.
- Klima kullanımı, doğal havalandırma ve gölgeleme yöntemleri kullanılarak minimum seviyeye indirilmelidir.
- Elektrikli aletlerin verimliliğini artırmak ve enerji tüketimini azaltmak için düzenli bakım yapılmalıdır.
- Kullanılmayan elektrikli cihazlar (bilgisayarlar, yazıcılar, fotokopi makineleri, kahve makineleri vb.) tamamen kapatılmalıdır.

- Ofislerden çıkarken tüm elektrikli aletlerin kapatılması sağlanmalıdır (uyku modunda bile elektrik tüketimi olduğundan).
- Ofisteki aydınlatma tercihi enerji dostu bir biçimde seçilmelidir. Aydınlatma sistemlerinin enerji tüketimi ihtiyaca göre ayarlanmalıdır.
- Ofise alınacak ekipmanlarda üretilirken ne kadar çevresel ayak izi oluşturduğuna dikkat edilmelidir. Düşük karbon ayak izi olan ekipmanlar tercih edilmelidir.

Su Kullanımı

- Su tüketiminin minimum seviyeye indirilmesi için çalışanlara düzenli eğitimler verilmelidir. Gereksiz su kullanımı engellenmelidir.
- Ofislerde bulunan tüm musluk başlıkları, suyun verimli kullanıldığı ürünler arasından seçilmelidir.
- Ofisteki su tesisatlarının bakımları düzenli olarak yaptırılmalıdır. Kaçak ve sızıntılar tespit edilip derhal tamir edilmelidir.

Kağıt Kullanımı

- Yazıcıdan çıktı almak yerine dijital paylaşım ve dijital okuma tercih edilmelidir. E-postalar, dijital dokümanlar ve çevrimiçi iş birliği araçları kullanılmalıdır.
- Kurumsal ve bireysel olarak dijital arşivleme sistemine geçiş yapılmalıdır.
- Fiziksel dosya ve belgeler dijitalleştirilerek saklanmalı, böylece kağıt tüketimi azaltılmalıdır.
- Toplantı notları ve takvimler, defter ve ajanda yerine bilgisayarlara kaydedilmelidir. Bu amaçla kullanılacak yazılımlar ve uygulamalar tercih edilmelidir.
- Ofis malzemeleri ve kağıt ürünleri satın alırken geri dönüşümlü ve çevre dostu ürünler tercih edilmelidir. Geri dönüştürülebilir malzemeler kullanılarak çevresel ayak izi azaltılmalıdır.
- Evrak ve belgelerin onay süreçlerinde dijital imza ve onay sistemleri kullanılmalıdır. Bu, fiziksel kağıt kullanımını azaltarak işlemleri hızlandırır.

Temizlik Ürünleri Kullanımı

- Ofiste kullanılan temizlik malzemelerinin, koşullar çerçevesinde mümkün olduğunca organik ve ekolojik ürünlerden seçilmesine özen gösterilmelidir. Bu ürünler, çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyen bileşenler içermelidir.
- Ofiste kullanılan temizlik malzemelerinin, mümkünse yakın bölgelerde üretilmiş olmasına öncelik verilmelidir. Bu, nakliye sırasında oluşan karbon ayak izini azaltır ve yerel ekonomiyi destekler.
- Ürün satın alınırken büyük paketlerin tercih edilmesi gerekmektedir.
- Temizlik malzemelerinin doğru miktarlarda ve uygun şekilde kullanılması sağlanmalıdır. Aşırı kullanım hem ekonomik hem de çevresel zararlara yol açabilir.
- Ofiste ambalaj atıklarını azaltmak için yeniden kullanılabilir ambalajlar ve kaplar tercih edilmelidir. Tek kullanımlık ürünler yerine tekrar kullanılabilir ürünler kullanılmalıdır.
- Uygun geri dönüşüm sisteminin kurulması sağlanmalıdır. Katı atıkların geri dönüşüm kutusuna atılması ve ilgili kurum ya da kişiye ulaştırılması için düzenli bir sistem oluşturulmalıdır.

Faaliyet ve Etkinliklerde Çevre Duyarlılığı

- Her faaliyette çevresel duyarlılıklara asgari düzeyde özen gösterilmelidir.
- Faaliyetlerin merkezi bir yerde yapılmasının sağlanmalıdır.
- Faaliyet sırasında kalem, kağıt vb. malzemelerin ihtiyaç gözetilerek dağıtılarak minimuma indirgenmelidir.
- Yaka kartlarının toplantı sonunda toplanarak yeniden kullanım için saklanmalıdır.
- Faaliyet mekanında elektrik kullanımını azaltabilecek önlemlerin alınmalıdır.

Sonuç ve Öneriler

Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği (AYHED) olarak, çevresel ana akımlaştırma politikalarının etkin bir şekilde uygulanması ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılması adına önemli adımlar atmış bulunmaktayız. Çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması için çeşitli stratejiler ve politikalar geliştirilmiş olup, bu politikaların etkin bir şekilde uygulanması için tüm çalışanların ve paydaşların işbirliği içinde çalışması gerekmektedir. Çevresel ana akımlaştırma sürecinde elde edilen başarılar, hem kurum içi hem de kurum dışı aktörlerin uyumlu ve koordineli bir şekilde çalışmasına bağlıdır. Bu bağlamda, AYHED'in çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmada önemli katkılar sağlaması hedeflenmektedir.

Çevresel sürdürülebilirlik konusunda farkındalığı artırmak için düzenli olarak iç eğitimler düzenlenmeli ve çalışanların katılımı teşvik edilmelidir. Diğer kurumların çevresel eğitim programlarına katılım da desteklenmelidir. Enerji ve su tüketimini azaltmak için mevcut politikaların yanı sıra yeni tasarruf yöntemleri geliştirilmelidir. Enerji verimli cihazların kullanımı teşvik edilmeli, su tüketimini minimize etmek için modern su tasarruflu ekipmanlar tercih edilmelidir. Geri dönüşüm ve atık azaltma politikalarının etkin bir şekilde uygulanması sağlanmalıdır. Ofis içinde atık ayrıştırma sistemleri geliştirilmeli ve elektronik atıkların doğru şekilde bertaraf edilmesi için özel programlar düzenlenmelidir.

Kağıt tüketimini azaltmak için dijital doküman yönetim sistemlerinin kullanımı yaygınlaştırılmalı, fiziksel dosya ve belgeler dijitalleştirilmelidir. Toplantı notları ve takvimlerin dijital platformlarda tutulması teşvik edilmelidir. Ofiste kullanılan temizlik ve diğer malzemelerin çevre dostu, organik ve yerel ürünler olmasına özen gösterilmelidir. Büyük paketlerin tercih edilmesi ve yeniden kullanılabilir ambalajların kullanılması desteklenmelidir. Düzenlenen tüm etkinlik ve faaliyetlerde çevresel duyarlılığa özen gösterilmelidir. Elektrik ve diğer kaynakların etkin kullanımı sağlanmalı, faaliyetlerin merkezi yerlerde yapılmasına dikkat edilmelidir.

Çevresel ana akımlaştırma politikalarının etkilerini değerlendirmek için düzenli izleme ve değerlendirme mekanizmaları kurulmalıdır. Performans göstergeleri belirlenmeli ve elde edilen veriler doğrultusunda politikalar gözden geçirilmelidir. Bu öneriler doğrultusunda AYHED, çevresel ana akımlaştırma politikasının etkin bir şekilde uygulanmasını ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkıda bulunmayı sürdürecektir. Hem mevcut hem de gelecek nesiller için sağlıklı ve yaşanabilir bir dünya yaratma amacıyla çevresel sürdürülebilirlik ilkelerine bağlı kalmak büyük önem taşımaktadır.

Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği (AYHED)
Association for Access to the Right to a Fair Trial

Kayalıbağ Mah. Turhan Cemal Beriker Bulvarı
Ziya Algan İřm. K:1 No:206 Seyhan-ADANA

www.ayhed.org.tr

email: info@ayhed.org.tr ayhed01@gmail.com

Adil Yargılanma Hakkına
Erişim Derneği